

Sport Against Violence and Exclusion

PREDRASUDE I ASPEKTI RIJEŠAVANJA PROBLEMA NASILJA I ISKLJUČENOSTI

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Kontakt podaci:

PROJEKT KOORDINATOR
UNIVERZITET SPORTA U LITVANIJI

Assoc. Prof. Dr. Rasa Kreivyte

rasa.kreivyte@lsu.lt

Pridružite nam se:

Webpage – www.sportsave.eu

Moodle - <http://moodle.sportsave.eu/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Sadržaj

Lekcija 1 – Predrasude i teorija kontakta (Allport, 1952)

Unit 2 – Preventivne strategije

Unit 3 – Sukob

Unit 4 – Posljedice nasilja i isključenosti

Unit 5 – Promocija poštovanja kroz rad sa grupama

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 1 – Predrasude i teorija kontakta

PREGLED

Cilj lekcije je omogućiti osnovno znanje o predrasudama, njihovo djelovanje i smanjenje

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 1 – Predrasude i teorija kontakta

Definicija predrasude

Predrasude su procjena izražena prije nego što imate sve elemente potrebne za tačan i pouzdan zaključak.

Pojam “predrasuda” koristi se za označavanje negativnog stava prema društvenoj grupi ili kategoriji ili bilo kome ko je njen dio, a što se ocjenjuje vrednovanjem koje nije povezano s individualnim karakteristikama.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 1 – Predrasude i teorija kontakta

Glavne teorije o predrasudama

1. Predrasude kao lične karakteristike

Adorno (1950) – Autoritarna teorija ličnosti:

Predrasude su povezane sa određenim iskustvom iz djetinjstva, koje karakterizira kruto raspoloženje ili psihološko funkcioniranje pojedinca. Prema Adornu, ako neko dobije obrazovanje bazirano na stalnoj represiji i strogoći korektivne mjere od strane roditelja, pojedinac će odrasti sa inferiornim funkcioniranjem kognitivnog stila i gubitkom osjetljivosti za rasističke ideje i diskriminatorno ponašanje.

Lekcija 1 – Predrasude i teorije kontakta

Glavne teorije o predrasudama

1. Predrasude kao lične karakteristike

- **Rockeach (1960) – Teorija dogmatske ličnosti:** osobe koje karakteriziraju diskriminatorno ponašanje opremljene su kognitivnom strukturom koja je sposobna organizirati uvjerenja i informacije na izolirani način, ne dopuštajući izražavanje mišljenja koja njima nisu svojstvena.

Lekcija 1 – Predrasude i teorije kontakta

Glavne teorije o predrasudama

2. Teorija društvenog identiteta (Tajfel & Turner, 1986)

Svaki put kad razmišljamo o sebi kao članu grupe, mislimo na naš društveni identitet. Društveni identitet može se razlikovati prema tri karakteristike:

- Stvari koje znamo o našoj društvenoj grupi;
- Emocionalna veza sa našom grupom;
- Opća procjena koju imamo o sebi koja proizlazi iz ove grupe (npr. osjećaj ponosa, društvenog statusa i tako dalje).

Lekcija 1 – Preдрасуде i teorije kontakta

Glavne teorije o preдрасudama

2. Teorija društvenog identiteta (Tajfel & Turner, 1986)

Informacije koje znamo o našoj grupi koje proizilaze iz nekih procjena omogućuju nam da se stavimo u grupu (ingroup) kao i da se distanciramo od grupe (outgroup).

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 1 – Predrasude i teorije kontakta

Ingroup/Outgroup

Kada se poistovjećujemo sa grupom (naša grupa = ingroup), mislimo o sebi kao zamjenjivom članu grupe, a ne kao jedinstvenim pojedincima. To je normalan proces (= depersonalizacija) koji nije negativan, jer svoj identitet prebacujemo iz ličnog identiteta u društveni identitet.

Ljudi koji nisu dio naše društvene grupe percipiraju se kao "drugi" (= outgroup), a to može dovesti do previše pojednostavljenih zaključaka izraženih bez dovoljno informacija (= predrasuda) o njima.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 1 – Predrasude i teorije kontakta

Glavne teorije o predrasudama

3. Bifaktorijske teorije o predrasudama

Te teorije pretpostavljaju da je ponašanje koje proizilazi iz predrasuda sastavljeno od dvije komponente koje su sama predrasuda i motivacija za potisnuti ga (Crandall i Eshleman, 2003).

Ljudi, pokušavajući zadovoljiti ove dvije motivacije, pokazuju nestabilnost u njihovim ponašanjima i nedosljednosti u njihovim mislima.

Lekcija 1 – Predrasude i teorije kontakta

Glavne teorije o predrasudama

Istinska predrasuda

Istinska predrasuda je negativan stav, naučen u djetinjstvu, koji motivira djelovanje koje se ne bazira na racionalnim procjenama.

- Ona se uči od djetinjstva od stavova roditelja

Primjer: Crnci su intelektualno inferiorni.

Lekcija 1 – Predrasude i teorije kontakta

Glavne teorije o predrasudama

Faktori suzbijanja

Motivaciju za suzbijanje predrasuda predstavlja implicitna norma koja postoji u društvenom okruženju.

Primjer: nije ispravno izražavati loše misli o Crncima

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 1 – Predrasude i teorije kontakta

Glavne teorije o predrasudama Bifaktorijske teorije

Istinska predrasuda + potiskivanje = izražene predrasude

Primjer: Kada smo pod pritiskom ili uvrijeđeni, mogli bismo imati neugodne reakcije prema crnoj osobi (regresivni rasizam).

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 1 – Predrasude i teorije kontakta

Teorija međugrupnog kontakta (Allport, 1954)

Prema Allport (1954), mehanizam kojim se mogu smanjiti predrasude objašnjava se hipotezom o međugrupnom kontaktu. Prema autoru, smanjenje predrasuda je moguće ako se utvrdi kontakt između grupa.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 1 – Predrasude i teorije kontakta

Teorija međugrupnog kontakta (Allport, 1954)

Pozitivni učinak kontakta moguć je samo ako postoje četiri uslova:

1. **Status jednakih grupa** unutar situacije;
2. **Zajednički ciljevi;**
3. **Međusobna saradnja;**
4. **Podrška vlasti;**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 1 – Predrasude i teorije kontakta

Teorija međugrupnog kontakta (Allport, 1954)

Sportski timovi su često međurasni i mogu biti česte situacije netolerancije. Smanjiti predrasude prema teoriji međugrupnog kontakta:

1. **Jednak status** - trener treba obratiti pažnju na to da ne stvara razlike među članovima grupe (npr. da tretira sve članove grupe sa istim stavom);
2. **Zajednički ciljevi** – trener bi trebao usmjeriti pažnju grupe na postizanje zajedničkog cilja (npr. na pobjedu u sportskoj sezoni);

Unit 1 – Prejudice and Contact Theory

Teorija međugrupnog kontakta (Allport, 1954)

3. **Međugrupna saradnja**- trener bi se trebao usredotočiti na grupu na postizanje cilja (npr. „najvažnija stvar ove godine je biti pobjednik sezone. **Za postizanje ovog cilja, potrebni ste jedni drugima.**“).
4. **Podrška autoriteta**– trener će promovisati atmosferu u kojoj su norme jasno definisane i bazirane na zajedničkom poštovanju i normama za neadekvatnog ponašanj.

Lekcija 1 – Predrasude i teorije kontakta

Sažetak lekcije

- Predrasude su obična kognitivna struktura. Njegove negativne posljedice (nasilje, isključenost) ciljano su ponašanje preventivnih strategija.
- Predrasude su povezane sa društvenim identitetom ljudi, što se tiče procjene vanjske skupine.
- Izraz predrasuda proizilazi iz pokušaja potiskivanja istinskih predrasuda;

Lekcija 1 – Predrasude i teorije kontakta

Sažetak lekcije

-Nasilje i isključenost mogu se smanjiti usvajanjem nekih strategija: trener treba obratiti pažnju na to da ne stvara nejednakosti među članovima grupe, trener treba usmjeriti pažnju grupe na postizanje zajedničkog cilja, trener treba usmjeriti pažnju grupe na postizanje cilja, trener bi trebao promovirati klimu normi koja je jasno usmjerena na uzajamno poštovanje i sankcioniranje neadekvatnog ponašanja.

Sekcija znanja / Zadaci

Pitanja samoevaluacije o Lekciji 1:

-Šta je predrasuda?

-Kako ih trener može smanjiti?

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Reference List

- Adorno, T. W., Frenkel-Brunswik, E., Levinson, D. J., & Sanford, R. N. (1950). The authoritarian personality.
- Allport, G. W., Clark, K., & Pettigrew, T. (1954). The nature of prejudice.
- Crandall, C. S., & Eshleman, A. (2003). A justification-suppression model of the expression and experience of prejudice. *Psychological bulletin*, 129(3), 414.
- Rokeach, M. (1960). The open and closed mind.
- Tajfel, H., & Turner, J. (1986). JC (1986). The social identity theory of intergroup behavior. *Psychology of intergroup relations*, 7-24.

Lekcija 2 – Preventivne strategije

PREGLED

Ova lekcija ima za cilj identificirati glavna obilježja djelotvorne strategije prevencije.

Dobar model strategije prevencije treba se usredotočiti na ciljanu razinu prevencije.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 2 – Preventivne strategije

Klasifikacija preventivnih strategija

- **Primarna** – prevencija djeluje na fenomen koji još nije provjeren;
- **Sekundarna** – Strategija prevencije ima za cilj smanjenje negativnog uticaja događaja koji se već dogodio;
- **Tercijalna** – Strategija prevencije ima za cilj smanjiti negativne posljedice hronične situacije;

Lekcija 2 – Preventivne strategije

KORAK 1: Identifikacija problema

Za djelotvornu strategiju prevencije potrebna je dobra analiza problema koji želite spriječiti. Iz tog razloga trebate uzeti što više informacija putem nekoliko kanala (promatranje, internet, knjige itd.).

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 2 – Preventivne strategije

KORAK 2: Odrediti nivo prevencije

Planiranje interventne strategije zahtijeva da se na početku utvrdi koji nivo prevencije želimo provesti.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 2 – Preventivne strategije

KORAK 3 – Prepoznati moguće karakteristike koje smanjuju problem

Kada imate dovoljno informacija i odaberete nivo prevencije, možete razmisliti uz pomoć drugih kolega o mogućim karakteristikama koje mogu smanjiti problem. Jedan od načina da to učinite je putem brainstorminga.

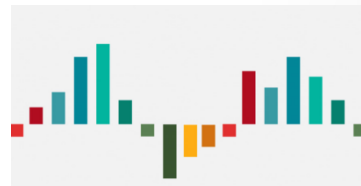
Lekcija 2 – Preventivne strategije

KORAK 4 – Razviti preventivni plan

Izrada plana prevencije omogućuje vam da identificirate aktivnosti koje bi mogle pomoći u procesu prevencije.

Plan prevencije trebao bi se sastojati od:

- **Cilja intervencije**
- **Djelatnosti**
- **Pokazatelja**

Lekcija 2 – Preventivne strategije

KORAK 5 – Implementacija

Tokom procesa implementacije bilo bi korisno promatrati rad grupe i voditi bilješke korisne u procesu evaluacije.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 2 – Preventivne strategije

KORAK 6 – Evaluacija

U ovom procesu treba provesti opću ocjenu programa prevencije, posebno u odnosu na pokazatelje koji su uspostavljeni tokom KORAK-a Razvijanja plana prevencije.

Za evaluaciju, uzimanje u obzir napomena tokom implementacije može biti korisno.

Sekcija znanja / Zadaci

Pitanja samokontrole:

1. Koliko nivoa možemo razlikovati u procesu prevencije?
2. Objasnite šta je to primarni / sekundarni / tercijarni proces prevencije.
3. Šta je proces evaluacije?

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 3

Sukob

Ova lekcija će ispitati psihološku literaturu o sukobu, njegovim situacijskim faktorima i kako ga riješiti na edukativan način.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 3 – Sukob

Definicija:

Sukob je situacija u kojoj se dvoje ili više osoba bore za nespojive interese.

Sukob je normalna situacija unutar i među grupa. Zbog toga je korisno znati njegove karakteristike i način rješavanja istih.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

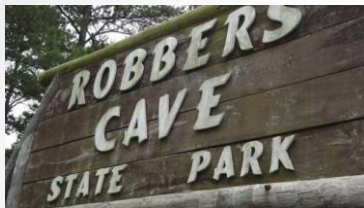
Lekcija 3 – Sukob

Primjer – Eksperiment sa pljačkašima

Godine 1954. Muzafer Sherif i njegova istraživačka grupa organizirali su trodnevni ljetni kamp koji je uključivao 22 djece koja se nikad prije nisu susrela. Svi učesnici imali su 11 godina, a došli su iz istog kulturnog, ekonomskog, socijalnog i vjerskog porijekla. Uzorak djece podijeljen je u dvije grupe, od kojih svaka ignorira postojanje druge.

Lekcija 3 – Sukob

Primjer – Eksperiment sa pljačkašima

Prva faza: Grupna kohezija - za poticanje grupne kohezije organizirane su brojne aktivnosti i zadaci rješavanja problema.

Nakon sedmicu dana grupe su otkrile jedna drugu.

Druga faza: Kontakt s drugom grupom - kako bi se stvorile nesuglasice između dvije grupe, organizirane su brojne takmičarske aktivnosti i dodijeljene su nagrade pobjedničkoj grupi; kao posljedica toga, primijećene su razlike između unutar i izvan grupe, djeca su počela vrijeđati jedni druge, dolazila do fizičke agresivnosti i nasilja;

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 3 – Sukob

Primjer: Eksperiment sa pljačkašima

Treća faza: Smanjenje tenzija kroz kontakt - provedene su neke intervencije za smanjenje tenzija; posebice, Sherif je stvorio specifičnu situaciju u kontaktu kako bi ljude upoznao sa drugom grupom; međutim, sam kontakt nije bio dovoljan za smanjenje tih postupaka;

Četvrta faza: Smanjenje tenzija kroz uobičajene ciljeve - sa ciljem ostvarivanja zajedničkog nadređenog cilja (npr. problem s vodom: u kampu nije bilo vode, a istraživači su od djece tražili da sarađuju na otklanjanju štete), djeca su zamoljena da sarađuju za problem koji se odnosi na sve njih, bez obzira jesu li iz jedne ili druge grupe;

Ova strategija otkrila je njegovu djelotvornost kada su djeca tražila večeru zajedno tokom prošle večeri ili da se dan poslije vrate sa zajedničkim autobusom.

U psihološkoj literaturi, ovo je poznato kao realistična teorija sukoba.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 3 – Sukob

Realistična teorija sukoba (Sherif, 1966)

Prema **realističnoj teoriji sukoba** (Sherif, 1966), sukob:

1. nastaje kada se dvije ili više grupa takmiče za ograničena sredstva;
2. predstavlja prisutnost nadređenih ciljeva koji promoviraju saradničke aktivnosti;

Ove strategije su djelotvorne kada traju na duže vrijeme.

Lekcija 3 – Sukob

Učenje pomoću postupaka: došlo je do konfliktne situacije u vašem timu. Morate pronaći najbolju opciju za rješavanje sukoba prema realističnoj teoriji sukoba.

Opis: dvije podgrupe tima koje ste trenirali, bore se dvije sedmice bez ikakvog razloga, vrijeđaju jedni druge nazivajući ih neugodnim nadimcima, povrijeđujući jedni druge i tako dalje.

Trener ste košarkaškog tima.

Opišite koje aktivnosti možete provesti za poticanje saradnje među grupama.

(jedna aktivnost po osobi)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 3 – Sukob

Strategije za upravljanje konfliktima:

1. **Budite mirni** - podučavajte svoje sportiste da se ne naljute i da mirno upravljaju konfliktnom situacijom;
2. **Nemojte zauzeti stranu jednog sportiste** - pokušajte razumjeti oba gledišta i promovirati otvorenu komunikaciju tokom sukoba (ne vrijedi za fizičke sukobe)
3. Ako je sukob samo verbalan, **otvorite raspravu pred drugim članovima;**
4. Ako je sukob fizički, **odvojite obje osobe i razgovarajte s njima odvojeno od grupe;**

Lekcija 3 – Sukob

Važno je da sportisti shvate da je pravi alat dijalog, a ne nasilje, za rješavanje sukoba.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 3 – Sukob

Strategije za prevenciju sukoba

1. Sportiste treba poticati da konceptualiziraju ljude kao pojedince umjesto samo kao članove grupe;
2. Sportiste treba izazvati da prošire svoje viđenje o grupi kako bi uključili one izvan neposredne grupe;
3. Sportisti bi trebali dobiti obrazovanje o nizu vjerskih gledišta i praksi;

Sekcija znanja / Zadaci

1. Koje strategije možete provesti kako biste riješili sukob?
2. Koja je strategija prihvatljiva za rješavanje kratkoročnog sukoba?
3. Koja je strategija prikladna za rješavanje dugotrajnih sukoba?

Reference List

- Robbers Cave Experiment: <https://www.youtube.com/watch?v=8PRuxMprSDQ>
- University of Oklahoma. Institute of Group Relations, & Sherif, M. (1961). *Intergroup conflict and cooperation: The Robbers Cave experiment* (Vol. 10, pp. 150-198). Norman, OK: University Book Exchange.
- Bourgase B. Conflict within Teams. Coach Brock Bourgase.
- Dan. (2017). [Playing Peacekeeper: Tips for Resolving Conflict Between Players](#). Steellocker Sports.
- Hedstrom R. [Coaching Through Conflict: Effective Communication Strategies](#). Association for Applied Sport Psychology.
- Meredith J. (2016). [Teach Your Young Athletes how to Fight](#). USA Football.
- Snider J. (2016). [What to do when you don't get along with a teammate](#). Future Stars Summer Camps.

Lekcija 4 - Posljedice nasilja i isključenosti

PREGLED

U ovoj lekciji, razmatrat će se specifični obrasci prepoznavanja situacija nasilja i isključenosti žrtava.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 4 – Posljedice nasilja i isključenosti

Kratkotrajni efekti

Djeca izložena nasilju ili isključenosti često pate od sljedećih pojava:

- Stres
- Depresija
- Bespomoćnost
- Biti isključen kod pojave nasilja koje se događa u budućnosti
- Biti nepažljiv prema drugima
- Biti nasilan

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 4 – Posljedice nasilja i isključenosti

Dugotrajni efekti

Dugoročno, vjerojatnije je da će tokom odrastanja pojedinci patiti od sljedećih posljedica:

- Zloupotreba droga i alkohola
- Loše mentalno zdravlje
- Rizično seksualno ponašanje
- Kriminalitet
- Zloupotreba roditeljstva

Lekcija 4 – Posljedice nasilja i isključenosti

Rasprava u grupi (diskusija):

Koje strategije možemo koristiti za upravljanje
kratkoročnim učincima nasilja i isključenosti?
(30 min)

Sekcija znanja / Zadaci

-Prema onome što je proizašlo iz grupne rasprave, koje bi mogle biti strategije za rješavanje kratkoročnih posljedica nasilja?

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Reference List

-Richter, L. M., Mathews, S., Kagura, J., & Nonterah, E. (2018). A longitudinal perspective on violence in the lives of South African children from the Birth to Twenty Plus cohort study in Johannesburg-Soweto. *South African Medical Journal*, 108(3), 181-186.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 5 – Promocija poštovanja kroz rad sa grupama

PREGLED

U ovoj lekciji treneri će naučiti kako promovirati poštovanje među djecom koristeći rad sa grupama.

Predstaviti će se pristup pozitivnog razvoja mladih (PYD).

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 5 – Promocija poštovanja kroz rad sa grupama

Pristup pozitivnog razvoja mladih (PYD)

Perspektiva PYD-a smatra djecu i adolescente resursima koje treba razviti, umjesto problemima kojima treba upravljati.

Prevenција negativnih ponašanja posredovana je promoviranjem vještina, kompetencija, vrijednosti i zdravog ponašanja, a fizička aktivnost je savršen alat za postizanje tih ciljeva.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 5 – Promocija poštovanja kroz rad sa grupama

Pristup pozitivnog razvoja mladih (PYD)

PYD pristup sugerira da se sredstva (empatija, vještine u vršnjačkim odnosima, vještine timskog rada), kompetencije i alati moraju namjerno i sistematski podučavati, provoditi, poboljšavati i primjenjivati, kao i motoričke sposobnosti..

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 5 – Promocija poštovanja kroz rad sa grupama

Pristup pozitivnog razvoja mladih (PYD)

Ovaj pristup uspostavlja 5 C:

1. *Kompetencije (Competence)* – društvene, akademske, kognitivne sposobnosti;
2. *Samouvjerenost (Confidence)* – samoeфикаsnost, globalno samopoštovanje;
3. *Karakter (Character)* – poštivanje društvenih i kulturnih normi;
4. *Povezanost (Connection)* – pozitivna povezanost između vršnjaka, porodice, škola i zajednice;
5. *Briga (Caring)* – obuhvaća osjećaj suosjećanja i simpatičnosti;

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 5 – Promocija poštovanja kroz rad sa grupama

Pristup pozitivnog razvoja mladih (PYD)

Kada se postigne svih pet C, može se ostvariti šesti C – doprinos (Contribution).

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 5 – Promocija poštovanja kroz rad sa grupama

Pristup pozitivnog razvoja mladih (PYD)

1. Osigurati jasna i dosljedna pravila i očekivanja;
2. Osigurati mogućnosti za učenje i poboljšanje fizičkih, socijalnih i psiholoških kompetencija;
3. Osigurati informativne povratne informacije zavisno o uspješnosti;
4. Pružite mogućnosti da budete topli, brižni i poštovani u budućnosti;

Lekcija 5 – Promocija poštovanja kroz rad sa grupama

Primjer Fair Play za djecu

Fair Play za djecu je kanadski sportski program čiji je cilj promoviranje poštovanja među djecom kroz sljedeća načela:

- a. Poštivanje pravila;
- b. Poštivanje službenika i njihovih odluka;
- c. Poštovanje protivnika;
- d. Pružanje jednakih mogućnosti učestvovanja svih pojedinaca;
- e. Stalno držanje samokontrole;

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 5 – Promocija poštovanja kroz rad sa grupama

Rješavanje problema sprinterice (Gibbons, Ebbeck, & Weiss, 1995)

Četiri područja, "problem", "alternative", "posljedice" i "rješenje", prikazana su na velikoj cipeli nacrtanoj na papiru.

Djecu je potrebno uputiti da koriste ovu cipelu za rješavanje problema kako bi riješili konfliktne situacije:

(a) kada netko izgubi samokontrolu ili se ponaša nepravedno, on ili ona može otići na "klupu za slušanje" i ispuniti sprintericu ili razgovarati u magnetofon i (b) djelovati kao savjetnik za vršnjačke studente koji su uključeni u nepoštenu igru pomoću sprinterice kako biste pomogli razgovarati o problematičnoj situaciji.

Lekcija 5 – Promocija poštovanja kroz rad sa grupama

Učenje kroz vrijeme (grupni zadatak)

Cilj: Promocija poštovanja

Prvi korak: rasprava o rezultatima koje želite postići vašom intervencijom;

Drugi korak: identificirati faktore koji proizvode željene rezultate;

Treći korak: iscrtajte strukturalni faktor-rezultat i razmislite o nizu akcija koje proizvode oba.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Sekcija znanja / Zadaci

1. Šta je pristup pozitivnog razvoja mladih?
2. Kako se može koristiti promocija poštovanja među djecom?

Reference List

- Lerner, R.M., & Lerner, J.V. (2006). Toward a new vision and vocabulary about adolescence: Theoretical, empirical, and applied bases of a “Positive Youth Development” perspective. In L. Balter & C.S. Tamis-LeMonda (Eds.), *Child psychology: A handbook of contemporary issues* (pp. 445–469). New York: Psychology Press
- Weiss, M. R. (2011). Teach the children well: A holistic approach to developing psychosocial and behavioral competencies through physical education. *Quest*, 63(1), 55-65.

Sport Against Violence and Exclusion

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.